

ART

BENJAMIN ŽNIDARŠIČ

ART CATALOG

ARŠVIVA

<http://arsviva.znidarsic.net/>

Občina Loška dolina
<http://www.loška-dolina.si>

Vereinigung Mund und
Fussmalender Künstler
<http://www.vdmfk.com>

Oblikovanje in prelom: Benjamin Žnidaršič

Lektoriranje: Jasna Tepina

Tisk: C vista d.o.o., Laško 2012

ART CATALOG

STROKOVNA OCENA: Polona Škodič, umetnostna zgodovinarica
Dejan Mehmedovič, umetnostni zgodovinar

BENJAMIN ŽNIDARŠIČ

ŽIVLJENJEPIŠ

Benjamin Žnidaršič je rojen 21. junija 1959 v vasi Podcerkev v Loški dolini. V Cerknici je končal osnovno šolo. Ko je obiskoval Srednjo elektrotehnično šolo v Ljubljani se je preselil v Komendo na Gorenjsko. Po končani srednji šoli se je zaposlil kot tehnolog v podjetju IMP Ljubljana. Medtem se je oženil in dobil dve hčerki Urško in Nežo. Pri padcu s češnje si je leta 1986 poškodoval hrbtenico in ostal tetraplegik. Po poškodbi hrbtenice je izdal tri pesniške zbirke. Pri Zvezi paraplegikov Slovenije je od leta 1994 do 2003 vodi kulturno dejavnost. Ob organiziranju likovnih tečajev, je začel slikati tudi sam. Od leta 2003 do 2006 je bil pri Zvezi paraplegikov Slovenije predstavnik za stike z javnostmi in vodja številnih projektov, leta 2009 pa je ustanovil svoj Zavod za kulturno integracijo in socializacijo družbenih skupin – ARS VIVA. Slikanje in skrb za kulturo je sedaj postalo njegov način življenja. Živi in dela v Postojni. Od leta 2000 je imel 19 samostojnih in 125 skupinskih razstav.

VELIKI USPEHI

V letu 2003 je postal štipendist mednarodnega združenja slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami (VDMFK - Vereinigung der Mund und Fussmalenden kunstler).

Svoj napredek v slikarstvu je potrdil s pridruženim članstvom v tej organizaciji leta 2009.

Polnopravni član VDMFK pa je postal v letu 2011.

V letu 2005 je dobil certifikat kakovosti za abstraktno umetnost in v letu 2010 dobil certifikat kakovosti za risbo na izboru za Zlato paleto, ki ga vsako leto podeljuje Zveza likovnih društev Slovenije.

V letu 2006 je prejel priznanje Naše žene na 13. prireditvi Ljudje odprti rok v kategoriji dobrotnik leta.

V letu 2007 je prejel plaketo Občine Postojna za delo na humanitarnem in likovnem področju.

Na 18. mednarodnem EX TEMPORE, ki ga je pripravil Center za kulturo, šport in prireditve Izola, je za sliko »Oljke,« dobil 5. nagrado ex tempora.

Na Mednarodnem ex tempore v Coseanu v Italiji je 2008 dobil priznanje žirije. 2009 in 2010 je na istem mednarodnem ex tempore v Coseanu dobil priznanje žirije v dveh kategorijah. V kategoriji prinesenih in tam narejenih del.

Na XLV. mednarodnem slikarskem EX-TEMPORE v Piranu 4. septembra 2010 je med 275 likovnimi ustvarjalci iz devetih držav dobil odkupno nagrado.

Njegove knjižne izdaje:

Pesniška zbirka, Ritem srca, samozaložba 1995;

Pesniška zbirka, Zlate perutnice, založba Zveza paraplegikov Slovenije 1995;

Pesniška zbirka štirih avtorjev, Most na drugi breg, založba Zveza paraplegikov Slovenije 1998;

Pesniška zbirka več avtorjev, Sijaj drugačnosti, založba Ekološko-kulturološko društvo Jasa 1999;

Literarno avtobiografsko delo, Govorica življenja, samozaložba 2006.

BENJAMIN ŽNIDARŠIČ - BENO

Prekomorskih brigad 8, 6230 Postojna, Slovenija

Tel.: 00386 (0)41 741 750

benjamin@znidarsic.net

<http://www.znidarsic.net>

LIKOVNA KRITIKA

Polona Škodič, umetnostna zgodovinarica

Benjamin Žnidaršič je vsestransko ustvarjalen umetnik, nepogrešljiv, organizator ter član Zveze paraplegikov Slovenije ter polnopravni član Mednarodnega združenja slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami. Njegova dela je na mnogih razstavah in likovnih srečanjih spoznala domovina in tujina. Poleg pisanja proze in poezije se zavzema za ohranjanje kulturne in naravne dediščine, njegova humanitarna naravnost pa je opazna na različnih ravneh. Pred leti je v slikanju odkril svojo izpovedno moč in v kmalu dosegel vidne uspehe. Je dobitnik mnogih nagrad in priznanj. Preizkusil se je v raznim tematikah in slogovnih prijemih. V zadnjem obdobju pa Benjamin Žnidaršič ni le vse bolj prepoznaven kot umetnik, temveč tudi kot idejni pobudnik številnih projektov na področju kulture pod okriljem zavoda Ars Viva

Slika večinoma v tehniki olja na platno, blizu sta mu tudi akvarel in grafika. Zanimajo ga klasične slikarske teme kot so krajina, tihožitje in človeška figura. Barvna lestvica je včasih uglasena bolj lirično, kdaj drugič je tudi živahnejša. Z ostrino in mehko bogate, večplastne barvne lestvice upodobitve zaživijo v polni plastičnosti. Njegovo slikarstvo je dinamično, slogovno razgibano in pripovedno zgovorno. Je odličen kolorist in krajinar, globoko povezan z naravo. Rodna Loška dolina, na katero je navezan na prav poseben način, odzvanja na platnih kot doživeta odslikava preteklosti in sedanjosti. V številnih oljih se je predano poglobil v kompozicijo, v resničnost krajinskega izreza, v osamljene znane in manj znane koticke, v nadrobnosti, v svetlobo in senco. Na Notranjskem pa s čopičem ni odkrival le domače vasice in podeželja, temveč tudi čar presihajočega Cerkniškega jezera, kjer je že kot otrok spoznaval njegove tisočere skrivnosti. Jezero in njegovo okolico zdaj kot slikar odkriva z drugačnimi očmi in novimi spoznanji. Iz upodobitev izžarevata notranji temperament in energija, v nenehnem prepletanju barvitosti in poetične umirjenosti. Realizem se tako preveča v impresionizem, ekspresionizem pa se mestoma preliva v abstrakcijo. številni krajinski motivi izžarevajo prijetno razpoloženje v duhu impresionistično občutenih mehkoobnih barvnih prelivanj. Slikarstvo Benamina Žnidaršiča se z vsakim novim delom vse bolj nadgrajuje in vedno znova navdušuje. Tokrat nas bodo pozdravili številni panoramski pogledi, vedute in pejsaži iz zadnjega ustvarjalnega obdobja.

OSTRNICI I.

Olje na platno 80 x 60

SONČNICE

Olje na platno 120 x 100

LIKOVNA KRITIKA

Dejan Mehmedović, umetnostni zgodovinar

Umetnostno delovanje ljudi, katerih fizična aktivnost je zelo omejena, ker so paralizirani in si na področju slikarstva pomagajo z usti, je že primarno vredna najvičjega spoštovanja in časti. Ko pa v okrilju te dejavnosti nastajajo artefakti, ki imajo povsem relevantno umetniško kvaliteto je spoštovanje lahko le toliko večje oziroma upravičeno pride v občudovanje.

Benjamin Žnidaršič je tetraplegik. Njegova likovna dela nastajajo v omenjenem načinu, saj jih avtor izvaja z usti oziroma z glavo. Tako smo morda ob stiku s slikami, ki jih podpisuje, že predhodno, nezavedno in nehotе obremenjeni s tem. Razstava pred nami, ki postavlja pred gledalce serijo njegovih novejših del, pa je dokaz, da avtor vztrajno in pokončno, precej dobro obvlada likovno polje, tako da se z načinom nastanka teh slik ne gre obremenjevati.

Pot v podobo je vedno težavna, ne glede na to kako pride do nje. Risanje, slikanje z usti pomeni, da se nanos barve na platno vrši s premikanjem, gestikulacijo glave, vendar se v uspešnem končnem rezultatu in cilju, torej v podobi, ki ima ustrezno kvaliteto, izvedbena oblika relativizira. Slikarsko delo je preliminarno mentalno, v konkretnem sicer vezano na prakso, v izhodišču pa vedno predvsem miselno.

Predstavitel določnega motiva v sliki se pričinja pri avtorjevem hotenju. Tako, da bi ob podobah Benjamina Žnidaršiča govorili predvsem o intencah in doseženih ciljih. Figuralna podoba je izhodišče likovne izpovedi, saj lahko hkratno posreduje mimetično objektivnost, literarno narativnost, optično sugestivnost, določenost, opredeljenost, hkrati pa lahko omogoča tudi svobodno nedorečenost, magičnost, skrivnostnost...

Vsekakor pa je »način figuralnosti«, na katerega moramo biti pri obravnavanih delih posebej pozorni, ključen za izraznost oziroma vsebino podobe. Krajinarstvo je verjetno najboljšežnejši predel v katerega se Benjamin Žnidaršič slikarsko spušča. Predmetnost krajinske slike je delno opredeljena v izbranem motivu, delno pa z usmeritvijo ustvarjalčeve pozornosti. V slikah pred nami se nizajo pogledi v okolje, ki so avtorju očitno blizu oziroma ga inspirirajo s svojo enkratnostjo in naravno lepoto. Vsekakor je okolje ali znotraj njega določeni posamični predmeti nekakšna inicialen del procesa doživljanja podobe. Mimetizacija, posnemanje realnega, ki v osnovi opredeljuje vsebino, pa v teh delih ne predstavlja zaključka tega procesa.

Krajinska slika ima močno intenco, da nam pobegne v abstraktno podobo. Gre za spontano razlitanje. Svojtven »impresionistični efekt«, ki je v pričujočih Žnidaršičevih slikah ustvarjen z zgoraj omenjenim »načinom figuralnosti«, slednje nazorno potrjuje. Žnidaršič deluje v ekranu slike v nesporni vezanosti na realno, objektivno, resnično, vendar prestavlja osnovno delovanje izraznega produkta podobe v sugestijo, ki jo oddajajo primarni elementi optičnosti. Barva, linijska konstrukcija ne obvladujeta mimetičnega stanja v strogi realistični formi, ampak svobodno nastavlja širšo sugestijo. Podobe pred nami niso abstraktne, vendar se v svoji konstrukciji in izrazu evidentno odmikajo od figuralnega. Žnidaršič pričinja podobo ob jezeru, na gmajni, pri cesti ali ob drevesu, vendar se njegov govor, tu ne zaustavlja. Vehementno aplicirana barvna struktura ustvarja vtis stanja, atmosfero, ki se širi in sili iz predmetno opredeljenega v lepoto nedoločnega, v doživetje »podobe krajine«. Svetlobno življenje je tukaj avtorjeva kreacija, ki izvira v nastavljanju (pri gledalcu dožemanju) optičnih danosti v sliki. Skratka, slikarstvo Benjamina Žnidaršiča ni obremenjeno z izpolnjevanjem kanonov prepoznavnosti objektivnega, ne zanima ga nepomembna detajliranost posameznega predmetja, ampak uspešno zagovarja »način figuralnosti«, ki omogoča polnejše doživetje. Potezno nanešen kolorit, ki ga uporablja precej pestro in raznoliko, saj so podobe pred nami barvno dokaj raznovrstne, je osnovni gradnik in nosilec delovanja sugestije. Uprizoritve so večinoma odprte, sveže, svetlo obeležene. Veliko je beline, ki pa se komplementarno veže v celostne barvne spektre izraznih zastavitve. Povsem pozitivno sledi avtor določenim vzorom historične likovnosti, kjer je klasična izpeljana podoba za vedno utrdila lastno pozicijo pripovednega subjekta. Vsekakor pa moramo na Žnidaršičevo slikarstvo gledati v smislu celostnega izraza, ki bogato izpolnjuje in polni naše doživetje.

Njegov impresionistični slogovni način, ki nastaja na podlagi primerno ubrane gestualnosti pri nalaganju barve, dovršene kompozicijske zgradbe in predvsem harmoničnosti vseh udeleženih izraznih likovnih elementov, je vsekakor vreden pozornosti in pohvale. In to brez tega, da bi spominjali na specifično nastanka njegovih slik.

VOLOVSKA
VPREGA
Olje na platno
60 x 80

KOZOLEC

Olje na platno
60 x 80

BALE

Olje na platno
50 x 70

OSTRNICE II.

Olje na platno
60 x 80

KOŠNJA
Olje na platno, 120 x 100

CERKNIŠKO
JEZERO
Olje na platno
60 x 80

RIBIČ
Olje na platno
50 x 70

OLJKA

Akril na platno
60 x 80

ŠOPEK V VAZI

Olje na platno
60 x 80

LOKVANJ
Akril na platno, 70 x 50

STARI MLIN
Olje na platno, 80 x 60

BOHINJ

Olje na platno
60 x 80

OSTRNICE III.

Olje na platno
80 x 60

